

D 11

Revisorsnämnden (RN) har i samband med handläggningen av godkända revisorn A-sons ansökan om fortsatt godkännande som revisor mottagit ett yttrande från Skatteverket. Uppgifterna i detta har föranlett RN att öppna detta disciplinärende.

Av Skatteverkets yttrande framgår att A-son äger X AB (revisionsbyrån) i vilken hon också är anställd. Förutom att bedriva revisionsverksamhet är revisionsbyrån komplementär i Y KB (kommanditbolaget). A-son är kommanditdelägare i bolaget. Kommanditbolaget äger och förvaltar en småhusfastighet som A-son är folkbokförd på. Efter 2006 års utgång redovisade kommanditbolaget inga lönekostnader utan kostnaderna verkar enligt Skatteverket i allt väsentligt vara hänförliga till fastigheten.

Av protokoll från revisionsbyråns bolagsstämma den 15 september 2010 framgår att A-son är ensam styrelseledamot och aktieägare i byrån.

A-son har i yttranden till RN anfört i huvudsak följande. Kommanditbolaget har funnits sedan den 10 maj 2004 och förvärvade fastigheten i maj samma år. Förvärvet betraktar hon som en kapitalplacering. Värdet på fastigheten som ligger vid vattnet i Göteborg överstiger klart det i kommanditbolaget bokförda värdet. I kommanditbolaget bedrivs konsultverksamhet inom ekonomi och redovisning. Det har för närvarande inga anställda men köper ibland in tjänster. Fastighetsförvaltningen ser hon inte som en verksamhet. Hon bor på fastigheten tillsammans med sin make. Hon har även ett kontor i bostaden där hon arbetar en del av sin arbetstid. Ingen annan nyttjar fastigheten.

RN gör följande bedömning.

Av 10 § första meningen revisorslagen (2001:883) följer att om revisionsverksamhet utövas i ett handelsbolag eller aktiebolag, får ingen annan verksamhet utövas i bolaget än sådan som har ett naturligt samband med revisionsverksamhet. Bestämmelsen innebär att verksamhet av annat slag, s.k. sidoverksamhet, inte får utövas i ett sådant revisionsföretag.

Vidare följer det av 10 § andra meningen revisorslagen att ett revisionsföretag inte får inneha andelar i andra företag än revisionsföretag och sådana företag som avses i 11 § andra stycket samma lag. Hänvisningen till 11 § innebär, såvitt här är av intresse, att revisionsföretag inte får inneha andelar i bolag som bedriver annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har naturligt samband med revisionsverksamhet.

Det är således inte tillåtet att bedriva sidoverksamhet i ett revisionsföretag. Det är inte heller tillåtet att låta ett revisionsföretag äga andelar i ett företag som bedriver sidoverksamhet. Syftet med att förbjuda sidoverksamhet i revisionsföretag och företag som helt eller delvis ägs av revisionsföretag är bl.a. att hindra att omgivningens tilltro till revisorns självständighet skadas samt för att hindra att hänsynen till sidoverksamheten går ut över revisionsverksamheten.¹

I ärendet är utrett att ett kommanditbolag, i vilket A-son är kommanditdelägare och det aktiebolag i vilket A-son utövar sin revisionsverksamhet är komplementär, äger en fastighet. Av förarbetena till revisorslagen framgår att kapital- och fastighetsförvaltning av mindre omfattning med en reell anknytning till revisionsföretag får anses ha ett naturligt samband med revisionsverksamhet.² RN har tidigare tolkat förarbetsuttalandet på så sätt att fastighetsförvaltning utgör

¹ Se prop. 2000/01:146, s. 72 f.

² Se prop. 2000/01:146, s. 91.

sidoverksamhet så länge inte det huvudsakliga syftet med fastighetsinnehavet är att bedriva revisionsverksamhet på fastigheten.³

A-son har uppgett att hon ser på fastighetsinnehavet som en kapitalplacering samt att fastigheten fungerar som bostad åt henne och hennes make. Hon har även uppgett att hon disponerar en del av sin arbetstid i ett kontor i bostaden. Av hennes egna uppgifter får därför anses framgå att det huvudsakliga syftet med fastighetsinnehavet inte är att äga en fastighet i vilken revisionsverksamhet ska bedrivas. Syftet är därmed inte sådant som avses i det ovan nämnda förarbetsuttalandet och innehavet utgör därför sidoverksamhet.

Eftersom fastighetsinnehavet utgör sidoverksamhet i kommanditbolaget innebär det att revisionsbyrån äger andelar i ett bolag i strid med 10 § andra meningen revisorslagen. Det har ålegat A-son, som är ensam aktieägare och styrelseledamot i revisionsbyrån, att se till att förhållandena i bolaget uppfyller lagens krav. Genom att inte göra detta har hon åsidosatt sina skyldigheter som ställföreträdare för ett revisionsföretag. Hon ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner att en erinran är en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, rättschefen Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, direktören Per-Ola Jansson och skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Kári Ólafsson som föredragit ärendet.

³ Jfr. RN:s beslut den 4 december 2008 i ärende dnr 2007-927 och den 10 december 2009 i ärende med dnr 2009-767 (D 47/08 och D 46/09 i RN:s praxissamling).